

IMAGINEA UMORISTULUI ÎNTR-UN INTERVIU RADIOFONIC : CAZUL LUI REDOUANE BOUGHERABA PE FUN RADIO

Mustapha AMOUZE, Lahcen OUASMI
Université Hassan II de Casablanca, Maroc
amouze.mustapha@gmail.com
louasmi@gmail.com

Cercetarea noastră se articulează în jurul analizei discursive a unui interviu cu umoristul Redouane Bougheraba, în legătură cu promovarea noului său spectacol. Vom analiza mecanismele umorului în dialogul dintre parteneri (jurnalist și umorist). Vom surprinde, de asemenea, imaginile pe care le transmite interviueatul folosind umorul ca procedeu. Lucrarea noastră este structurată în trei părți: prima se raportează la definirea conceptului de umor, cea de a doua abordează caracteristicile interviului, iar cea de a treia prezintă rezultatele cercetării.

Cuvinte-cheie: *umor, analiză de discurs, interviu, imagine*

SATIRA ȘI UMORUL : TEHNICI SCRIPTURALE SAU VIRTUȚI CORECTIVE LA VOLTAIRE

Hind ATAFI
Université Mohammed V, Rabat, Maroc
atafi.hind7@gmail.com

Pentru a denunța nedreptățile sau viciile, putem fie să provocăm în mod direct groaza și indignarea prezentând faptele, fie să utilizăm satira, care constă în a stârni râsul pentru ca lectorul să condamne faptele respective. Voltaire privilegiază cea de a doua soluție. Umorele, ironia, comicul constituie principalele sale mijloace de luptă. Pentru a ataca prejudecățile și imbecilitatea, trebuie să le ridiculizezi, adică să depreciezi, să reduci, să conferi o dimensiune absurdă. Dar, în același timp, comicul nu trebuie să domine, pentru că râsul ne-ar împiedica să reflectăm mai mult. Practic, badinajul trebuie să sublinieze sarcasmul. Prin urmare, povestirile lui Voltaire sunt o ironie în sine : ne învață să nu ne lăsăm înșelați, nici măcar de mecanismele literare prin care au fost create.

Cuvinte-cheie: *umor, ironie, comic, badinaj*

UMOR ȘI ARMONIE A CONTRARIILOR ÎN OPERELE LUI FOUAD LAROUÏ

Soukayna BAALI
Université Moulay Ismail, Meknès, Maroc
s.baali@edu.umi.ac.ma

În opera lui Fouad Laroui, umorul e un mecanism de apărare care le permite personajelor să facă față suferințelor provocate de realitățile exterioare. Punând pe primul plan principiul plăcerii, procedând la asocierea contrariilor și sfidând astfel dihotomiile raționalității, actul umoristic exprimă refuzul tenace de a ceda în fața nefericirii și tragediei umane. De fiecare

dată când personajele lui Laroui se regăsesc în situații care le pun în pericol integritatea, ele se înfășoară în carapacea protectoare a umorului.

Cuvinte-cheie: *umor, suferință, plăcere, realitate, autoderiziune, narcisism*

ASPECTE UMORISTICE ÎN CRONICILE LUI FOUAD LAROUİ : CAZUL ENGLEZULUI CARE VREA SĂ SALVEZE AL HOCEIMA

Elarbi ELBAKKALI

Université Abdelmalek Essaâdi de Tétouan
ea.elbakkali@uae.ac.ma

În acest articol prezentăm câteva aspecte umoristice ale cronicilor lui Fouad Laroui, publicate pe site-ul de informații marocan francofon *Le360*. Mai precis, analiza noastră se referă la un articol publicat pe 3 august 2016 : *L'Anglais qui veut sauver Al Hoceima/Englezul care vrea să salveze Al Hoceima*. Încercăm să identificăm în acest articol toate caracteristicile ironiei la care recurge Fouad Laroui pentru a produce un efect de umor asupra cititorului său. În principiu, enunțul umoristic depinde în mod esențial de identitatea socială și psihologică a participanților. Analiza pe care o întreprindem asupra cronicii lui Fouad Laroui se focalizează asupra ironiei narative, în special asupra instrumentelor și caracteristicilor acesteia.

Cuvinte-cheie: *ironie, umor, implicit, enunț, secvență, narațiune*

EVOLUȚIA DISCURSULUI POLITIC ÎN ERA DIGITALĂ : ANALIZA UTILIZĂRII SATIREI POLITICE PE PLATFORMELE DIGITALE DIN MAROC

Hassan HABIBI, Aymen NASSIF

Université Hassan II, Maroc
hassanehabibi@gmail.com, nassifaymene@gmail.com

Incontestabil, dezvoltarea mediilor digitale a revoluționat procesul informațional la diferite niveluri. De acum înainte, internații comentează, critică, fac și desfac actualitatea cu doar câteva clicuri. În cadrul acestei dinamici, caricatura politică se reinventează pe noi suporturi mediatice, schimbând creionarea tradițională cu softuri mai performante. Această formă de expresie nu mai este exclusiv apanajul ilustratorilor de profesie. Internații și-au însușit-o pentru a-și exprima punctele de vedere asupra actualității politice pe un ton ludic și, în același timp, ironic. Acest studiu își propune analiza acestui discurs care recurge la parodie, ilustrații satirice și de precle pentru a critica viața politică din Maroc.

Cuvinte-cheie: *rețele sociale, caricatură, parodie, umor, satiră politică*

JOCUL CU REGISTRELE LINGVISTICE: SURSĂ DE UMOR ȘI DE DIFICULTĂȚI PENTRU TRADUCĂTORI

Simona-Aida MANOLACHE
Universitățile Ștefan cel Mare, Suceava, Roumanie
simonamanolache@litere.usv.ro

În travestiurile burlești, umorul este în primul rând rezultatul unei inadecvări a registrelor de limbă, adică al contrastului dintre subiectul elevat tratat și limbajul familiar, chiar vulgar, folosit. Pe lângă aceasta, comicul se naște din acumularea excesivă de cuvinte și de figuri de stil, împrumutate din argou sau inventate de autori. Traducerea travestiurilor burlești este o provocare : de exemplu, dacă dorim să traducem *Les Boloss des Belles Lettres* păstrând umorul textului sursă, trebuie să ne întrebăm mai întâi dacă demersul este valid și dacă există vreo șansă ca acesta să fie dus la bun sfârșit.

Cuvinte-cheie: *registru de limbă, travesti burlesc, umor, traducere*

UNE ANNÉE CHEZ LES FRANÇAIS DE FOUAD LAROUÏ : O DRAMĂ ÎNTRE UMOR ȘI IRONIE

Amine MARTAH
Universitățile Cadi Ayyad, Maroc
aminemartah@gmail.com

De obicei, cititorul râde din toată inima citind operele lui Fouad Laroui. Totuși, textele acestuia, departe de a fi în întregime comice, sunt, în final, foarte serioase ; seriozitate care stârnește râsul! Ceea ce pune în mod paradoxal, cu extremă acuitate, problema celui care râde. Această inversare ne pune în prezența câtorva problematici esențiale ale operei acestui autor și a concepției sale asupra propriei scriituri. Analiza noastră se concentrează pe romanul *Une année chez les Français*, centrele de interes fiind în special comicul și urmele ironiei distilate în filigran. Demonstrăm funcționarea textului care prezintă mai multe niveluri de lectură : pornind de la o intuiție a cititorului, care provoacă râsul într-o primă etapă, suscită un râs prudent în a doua etapă, pentru ca în final râsul să fie suspendat atunci când mecanismul se întoarce chiar împotriva persoanei lectorului.

Cuvinte-cheie: *râs, râs amar, comic, umor, dramă lingvistică*

MECANISME ALE UMORULUI ÎN BANCURILE ROMÂNEȘTI ANTERIOARE ANULUI 1989

Cristi NEDELICU
Alice IONESCU
Universitățile de Craiova, Roumanie
cristinedelcu014@gmail.com
alice.ionescu@yahoo.com

Sub dictatura comunistă a lui Nicolae Ceaușescu, umorul a constituit un mecanism de apărare care le permitea cetățenilor români să reziste în contextul libertăților restrânse impuse de regim și al realității cotidiene sumbre care contrazicea flagrant propaganda de partid și de

stat. Bancul politic, punând în evidență decalajul între discursul oficial și experiența reală trăită de români, a constituit o adevărată armă împotriva minciunii și alienării și a exprimat refuzul tenace al populației de a ceda în fața tentativelor de „spălare a creierului” ale propagandei comuniste. Articolul de față propune o trecere în revistă a tipurilor de bancuri specifice perioadei totalitare în România și o analiză a mecanismelor de creare a efectelor umoristice/a rolului contextului social în care apare și pe care îl reflectă bancul (anti-) comunist.

Cuvinte-cheie: *umor, politică, absurd, banc, dictatură*

UMORUL ÎN STIL ALGERIAN : POVEȘTILE FRAȚILOR GRIMM PARODIATE DE DJAFFAR GACEM

**Yasmine SAOULI
Sihem GUETTAFI**

**Université Mohamed Khider – Biskra, Algérie
yasmine.saouli@univ-biskra.dz
sihem.guettafi@univ-biskra.dz**

În acest articol abordăm rescrierile televizuale umoristice ale scenaristului și realizatorului Algerian Djaffar Gacem, pentru a demonstra cum poate fi pus umorul în slujba transmedialității basmului. Demersul nostru va încerca, de asemenea, să demonstreze modalitățile în care umorul algerian și în special adaptările parodice ale basmului pot să îmbogățească universul acestei povestiri mitice și să contribuie la nararea sa transmedia. În acest context, poveștile fraților Grimm își pierd oare din semnificația inițială într-o nouă interpretare sau, dimpotrivă, păstrează linia originală a narațiunii în transpunerea audiovizuală ?

Cuvinte-cheie: *umor, parodie, poveștile fraților Grimm, transmédia storytelling, Djaffar Gacem*

UMORUL PE TIMP DE CRIZĂ : ATUNCI CÂND COVIDUL STÂRNEȘTE RÂSUL

**Faten SOMAI BAYA
Université de Tunis, Tunisie
somai_faten@yahoo.fr**

Problematica abordată în acest articol este cea a formelor de manifestare a umorului pe rețelele sociale în timp de criză, în special în perioada crizei provocate de pandemia Covid. Obiectivul lucrării constă în examinarea și identificarea funcționării lingvistice a acestui tip de discurs, pe care îl numim „fait d’humour”/„act umoristic” și în studiul dimensiunii sale retorice și pragmatice în sfera virtuală reprezentată de Facebook.

Cuvinte-cheie: *umor, acte umoristice, eveniment, criză, patos, revoltă verbal, retorică, pragmatică*

DISCURSUL COMIC CAMERUNEZ ÎNTRE CULOARE CULTURALĂ COMICĂ ȘI SARCASTICĂ

Jacqueline Eve YONTA
Université de Maroua, Cameroun
yontaeve@yahoo.fr

Studiul nostru își propune să analizeze particularitățile discursive ale discursului comic camerunez și efectele lor de sens, prin intermediul abordărilor lexico-semantică, morfologică și semiolingvistică. Umorul camerunez se individualizează prin culoarea culturală și prin stilul autorilor săi. Umoriștii din această arie culturală, în special Major Assé și Wakeu Fogaing, nu se limitează la a-și amuza publicul, ci sunt în permanență preocupați de evidențierea problemelor care afectează societatea cameruneză în special și lumea în general. Dincolo de legimitatea pe care le-o conferă auditoriul, de a spune și de a face, de a denunța tarele sociale, ei trebuie să își creeze și un stil propriu. Astfel, comicii manipulează materialitatea lingvistică, alternând jocuri de cuvinte, figuri de stil, creare de cuvinte noi, implicit etc. În acest mod, își evidențiază, cu subtilitate, umor și sarcasm, poziția față de situațiile descrise.

Cuvinte-cheie: *discurs comic, cultură, stil, Major Assé, Wakeu Fogaing, Camerun*

PITONUL SACRU (STUDIUL ASUPRA ROMANULUI *SALAMMBÔ* DE GUSTAVE FLAUBERT)

Camelia MANOLESCU
Université de Craiova, Roumanie
cameliamanolescu@yahoo.com

Gustave Flaubert, cel mai controversat scriitor realist al secolului al XIX-lea, îmbină tehnica picturală și tehnica scripturală într-un roman considerat de critică suma tematismului cromatic și a analizei detaliate. Scriitorul reinventează o cetate antică, Cartagina, și construiește o intrigă încărcată de suspens și de senzații ; reînvie istoria unei epoci în care predomină cruzimea și atrocitățile unui război barbar, interdicțiile unei societăți supuse puterii zeităților și a oamenilor, o iubire inocentă și sensibilă, precum și forța exaltării religioase. Personaj secundar în economia acțiunii romanului flaubertian *Salammbô* (1862, Paris, Michel Lévy), pitonul sacru devine unul dintre simbolurile Cartaginei. Trimisul lui Tanit, zeița nopții și a Lunii, pe pământ, pitonul o ajută pe Salammbô, fiica generalului Hamilcar, în misiunea sacră de preoteasă a zeiței. Datorită lui și dansului cu el, misterios și senzual în același timp, fecioara înțelege sensul misiunii sale – recuperarea vălului sacru al cetății Cartaginei – pe lângă barbarul Mâtho. Boala șarpelui este strâns legată de destinul cetății : pe măsură ce forța cetății crește, puterea pitonului scade. În studiul nostru asupra pitonului sacru din romanul *Salammbô* de Gustave Flaubert, ne propunem să analizăm originile *pitonului sacru*, într-o primă etapă ca *reprezentare a lumii subterane* (șarpele uriaș cunoscut ca fiu al Gaiei sau al Herei, care păzea oracolul de la Delphi și pe care Apollo îl lucide ; sau ca veche divinitate prehelenică care păzea izvorul Cassotis și semăna teroarea în regiune), iar într-o a doua etapă, ca *personaj* al romanului cartaginez care influențează soarta cetății și a locuitorilor săi.

Cuvinte-cheie: *piton, lume subterană, personaj de roman, Salammbô, Flaubert*

« TOUJOURS » ÎN ROMANELE AUTOFICTIONALE ALE SCRITOAREI
AMÉLIE NOTHOMB

Paulica-Dana MILITARU
Université de Craiova, Roumanie
militaru_dana@yahoo.fr

Prezentul articol pune în discuție polisemantismul adverbului *toujours* în romanele autofictionale ale scriitoarei belgiene Amélie Nothomb. Inițial unitate lingvistică cu valoare temporală, *toujours* a dobândit recent semnificații pragmatice care îl plasează printre marcatorii discursivi, fără a eluda însă valoarea temporală de bază. Studiul nostru se focalizează pe sensurile lui *toujours*, care susțin eu-l nothombian, ancorat într-o e particulară. Pentru a identifica și a interpreta valorile adverbului în romanele care constituie corpusul nostru, am optat pentru analiza semantico-pragmatică, bazată pe rezultatele oferite de softul *Tropes*.

Cuvinte-cheie: *marcator discursiv, temporalitate, autoficțiune, polisemie, utilizare pragmatică*